

Du kan gjøre en forskjell

Taler

Erna Solberg

Dato

1 januar 2015

Sted

NRK1 og TV2

Omstendigheter

Nyttårstale

1 Kjære alle sammen

Vi mennesker er til for hverandre.

5 Mor og fars kjærlige omsorg for sine barn. Omsorgen for hverandre i samlivet. Naboens hjelpende hånd. Kollegaens støttende ord. Ditt bidrag til lokalsamfunnet.

10 Å gi av seg selv til andre er en kraft i oss alle. Den gjør oss til hele mennesker. Du ser den overalt. Hos andre og i deg selv.

15 Legen Silje Lehne Michalsen dro til Sierra Leone for å dele sin kunnskap og omsorg med mennesker i desperat kamp mot Ebola-smitten. Hun reddet liv, men var nær å ofre sitt eget. Hun overlevde og ga oss et sterkt bilde på hva et menneske kan gjøre for andre.

20 I løpet av et år møter jeg mange som gjør en forskjell for andre. Heidi, som ruset seg fra 14-års-alder og ble pasient ved Gatehospitalet. Hun er nå rusfri og deler av sin erfaring for å hjelpe andre. Knut Granheim som under høstflommen ledet evakueringen i Odda samtidig som han så sitt eget hus bli tatt av vannmassene. 14-åringen Fredrik Dyb Alnes fra Godøya som fortalte meg hva vi kan gjøre for han og andre elever med dysleksi. Og vi har i adventstiden fått møte freds-prisvinneren Malala Yousafzai som har blitt en stemme for jenters rett til å gå på skole. Felles for dem alle er at de har gjort en forskjell for andre.

25

Vi kan alle gjøre en forskjell.

30 I november ble vi kjent med Odins historie. Gutten som etter år med mobbing tok sitt eget liv. 13 år gammel. En sterk historie som gjør dypt inntrykk. Odin sa, «det nytter ikke å si i fra for de gjør ikke noe uansett».

35 Utestengning og mobbing kan ta fra barn og unge viktige år. Både barn, ungdom og voksne må bidra til å stanse mobbing og utestengning. Voksne har et særlig ansvar. Det skal nytte å si fra til en voksen. Vi må bry oss, ikke avvise barn som har det vanskelig. Det gjelder også oss foreldre. Vi må ta ansvar for hvordan våre egne barn oppfører seg. På den måten kan vi alle gjøre en forskjell.

40 Noen har også i julen gjort noe ekstra for andre. Ansatte i helsesektoren. Frivillige som har arrangert juletilstelninger for de som ellers ville vært alene.

45 De fleste av oss har hatt en god og fredfull julefeiring med familie og venner. Noen har kanskje kjent på sorg og savn. Kanskje var det en som manglet. Én man var inderlig glad i.

Noen av dem som gikk bort i 2014, døde av kreft. Det er ingen trøst for de som har mistet sine, men kreft-behandlingen blir hele tiden bedre, heldigvis. Stadig flere overlever sykdommen. I fremtiden skal enda flere overleve.

50 Ansatte i helsetjenesten gjør en forskjell for andre hver dag de er på jobb. Likevel får noen kreftdiagnosen for sent. Andre må vente for lenge under behandlingen. Det er et ansvar for politikere å organisere helsetjenesten bedre. Ved årsskiftet har vi etablert diagnosesentre i alle deler av landet. Sentrene skal raskt utrede pasienter når det er mistanke om kreft.

55 Vi har også laget noe som kalles pakkeforløp for kreft. Det er ikke pasienten som skal være pakken. Pasienten skal få pakken. Pakkeforløp betyr at behandlingen skreddersys etter en fast mal basert på den beste kunnskap om hva som gir god behandling. Pasienten skal få en fast koordinator. Endringene innebærer at systemet skal tilpasses menneskene. Ofte har pasientene opplevd det motsatte. 60 Alt vil ikke være perfekt første dag, men nå er vi i gang.

Vi skal skape pasientenes helsetjeneste.

65 Fra i dag vil mennesker med stort behov for bistand få lovfestet rett til brukerstyrt personlig assistanse. Mange funksjonshemmede skal ikke lenger

måtte tilpasse livet sitt til hva som passer systemet. De skal selv bestemme hvordan hjelpen de er tildelt skal gis og hvem som skal utføre den.

70

Det handler om muligheter for alle. Det handler om likeverd. Vi styrker velferds-ordningene våre for kreftpasienter og funksjons-hemmede.

75

Det kan vi fordi vi har menneskelige og økonomiske ressurser til det. De siste tiårene har olje-aktiviteten vært en motor bak vår økonomiske vekst. Den har skapt store inntekter, trygge arbeidsplasser og gjort det mulig å skape ett av verdens beste velferdssamfunn. Vi har lenge visst at oljeaktiviteten en dag ville passere toppen. Mye tyder på at det nå har skjedd.

80

Nye næringer må bidra mer til å bære velferds-ordningene og løfte landet vårt videre. Da må vi gjøre det mer lønnsomt å investere i nye norske arbeidsplasser. Vi må bli bedre på å skape nytt. Derfor vil det i år være en historisk satsning på forskning, innovasjon og kunnskap.

85

Det gir oss kraft til å omstille oss. Noen familier vil likevel oppleve mer usikkerhet neste år. Derfor er det så viktig å skape flere nye arbeidsplasser. Derfor må vi ruste Norge for fremtiden.

90

Behovet for omstilling gir oss en mulighet til å skape et bedre og grønnere samfunn. Norge har et ansvar for å gjøre en forskjell i arbeidet for å begrense klimaendringene.

95

2015 blir et viktig år for klimaet. Mot slutten av året møtes verdens ledere i Paris. Målet er å enes om en ny klimaavtale. Norge er pådriver for en avtale som bidrar til å begrense global oppvarming. Avtalen som ble inngått på klimamøtet før jul var et lite skritt i riktig retning. Hvis vi lykkes i Paris, kan det bli den viktigste internasjonale avtalen i vår tid.

100

Norge har klare ambisjoner. Vi skal ikke vente på en ny avtale før vi handler. Vi skal bidra globalt. Norge er derfor ledende i arbeidet med å bevare regnskog.

105

Norske utslipp skal også ned. Vi vet at klima og økonomisk vekst kan gå hånd i hånd. Vi må blant annet få frem ny klima- og miljøteknologi for norske bedrifter. Vi må bygge ut mer jernbane og et bedre kollektivtilbud. Vi må gjøre boligene våre mer energivennlige. Vi har en godt utdannet befolkning og vi er

raske til å ta i bruk ny teknologi. Vi har de beste forutsetninger for å lykkes med å få frem de grønne gründerne og de nye arbeidsplassene.

110 Klimaendringene er globale. Det er også fattigdoms-problemene. I år 2000 vedtok alle verdens land FNs tusenårs-mål for å bekjempe fattigdom. Vi vet allerede at mor og barn dødeligheten har gått kraftig ned, at flere barn får gå på skole, og at ekstrem fattigdom er halvert. Resultatene på mange områder er fantastiske.

115

Samtidig har vi langt igjen. En grunn er krig og konflikt. I fjor opplevde vi store internasjonale kriser. Russlands opptreden overfor Ukraina er uakseptabel, farlig og et klart brudd på folkeretten. I Syria og Irak har ISILs brutale fremmarsj skremt en hel verden. Kvinner, barn og uskyldige har lagt på flukt.

120 Terrorister skyr ingen midler. Det så vi da flere en 140 barn og ansatte ble skutt på en skole i Pakistan like før jul.

En Ebola-epidemi herjer i deler av Vest-Afrika. Tohundre norske helsepersonell har frivillig stilt opp i hjelpearbeidet.

125

Mange nordmenn jobber ute i verden for å gjøre en forskjell for sine medmennesker. Soldater i utenlands-tjeneste. Medarbeidere i humanitære organisasjoner og i FN-oppgaver. Vi tenker på dere i høytiden og sender en ekstra takk for innsatsen. Vi er stolte av dere! Vi tenker også på familiene som er igjen i Norge og som kjenner på savnet.

130

Jeg vil i kveld sende en varm hilsen til Kongen og Dronningen. Respekten fra det norske folk handler ikke bare om Kongens konstitusjonelle oppgaver.

Kongeparets evner til å se enkelt-menneskets sorg, gleder, latter, og tårer.

135 Kongen og Dronningen har gjennom nærhet, interesse og tilstedeværelse satt sin egen signatur på det norske monarkiet. Vi ønsker hele kongefamilien et godt år.

Kjære alle sammen

140 Noens innsats er ekstra-ordinær. De er forbilder for oss andre. 2015 ligger foran oss. Nå har vi alle muligheten til å gjøre en forskjell. Du kan, med din vilje og kraft, gjøre en forskjell. For naboen, kollegaen, for lokalsamfunnet eller internasjonalt. Mange små handlinger er det som gjør Norge og verden litt bedre.

Jeg ønsker hver og en av dere et godt nytt år.

Kilde

150 www.regjeringen.no

Emner

IS, Klima, Malala Yousafzai, Mobbing, Nyttårstale, Ukraina

URI

155 <https://www.virksommeord.no/tale/du-kan-gjore-en-forskjell>

160

165

170

175

180